

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงปารีส
ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากสาธารณรัฐฝรั่งเศส
วันที่ 16 – 31 สิงหาคม 2569

ฝรั่งเศสเร่งปรับตัวภาคเกษตร รับมือภัยแล้งและสภาพอากาศแปรปรวน

การเพาะปลูกกล้วยในเรือนกระจกที่เมือง Lansargues แคว้น Occitanie ภาพประกอบ Guillaume Bonnefont/IP3/Zuma Press/Reuters

ในช่วงฤดูร้อนปี 2569 ฝรั่งเศสกำลังเผชิญกับความท้าทายด้านสภาพภูมิอากาศอย่างรุนแรง ทั้งภาวะภัยแล้ง อุณหภูมิสูง และไฟป่าที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ โดยสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเร็วกว่าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านสภาพภูมิอากาศคาดการณ์ไว้ และส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรของประเทศ ทั้งในด้านปริมาณผลผลิต ต้นทุนการผลิต ตลอดจนความมั่นคงทางอาหาร

สภาพอากาศแปรปรวนกระทบวงจรการผลิตทางการเกษตร

การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิอย่างฉับพลันส่งผลกระทบต่อวงจรการเจริญเติบโตของพืชหลายชนิด โดยฤดูหนาวมีระยะเวลาสั้นลงและมีอุณหภูมิสูงกว่าค่าเฉลี่ย ขณะที่ในช่วงฤดูใบไม้ผลิเกิดปรากฏการณ์น้ำค้างแข็ง ซึ่งสร้างความเสียหายต่อพืชที่กำลังอยู่ในช่วงออกดอกและติดผล อาทิ แอปเปิ้ล องุ่น และข้าวโพด ก่อนที่จะต้องเผชิญกับคลื่นความร้อนที่เกิดขึ้นซ้ำหลายครั้งในช่วงฤดูร้อน

ขณะเดียวกัน อุณหภูมิที่สูงขึ้นยังเร่งการระเหยของน้ำ ส่งผลให้ความชื้นในดินลดลงและเกิดภาวะภัยแล้ง ขณะที่ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติลดลงตามไปด้วย สถานการณ์ดังกล่าวไม่เพียงกระทบต่อปริมาณผลผลิตทางการเกษตร แต่ยังสะท้อนถึงความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมและความมั่นคงของภาคการเกษตรฝรั่งเศสในระยะยาว

ข้อมูลจากหน่วยงานสถิติด้านการเกษตรของฝรั่งเศส (Agreste) ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรอย่างเห็นได้ชัด โดยผลผลิตธัญพืชลดลงร้อยละ 12.1 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ปริมาณผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวลดลงร้อยละ 9 และผลผลิตผักและผลไม้ลดลงประมาณร้อยละ 22 ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม

ในบางพื้นที่ผลกระทบรุนแรงถึงขั้นสูญเสียผลผลิตเกือบทั้งหมด เช่น เกษตรกรที่ปลูกอาร์ติโชค บรอกโคลี และผักสลัดในแคว้นเบรอตานูทางตะวันตกเฉียงเหนือของฝรั่งเศส ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากภาวะขาดแคลนน้ำ

เกษตรกรเริ่มปรับเปลี่ยนชนิดพืชและพื้นที่เพาะปลูก

สถานการณ์ด้านสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงทำให้เกษตรกรบางส่วนเริ่มปรับเปลี่ยนแนวทางการผลิต โดยทดลองปลูกพืชชนิดใหม่ที่เดิมไม่ได้เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของพื้นที่ รวมถึงย้ายแหล่งเพาะปลูกพืชบางชนิดไปยังพื้นที่ที่มีสภาพภูมิอากาศเหมาะสมมากขึ้น

- พื้นที่ทางตอนเหนือของประเทศ โดยเฉพาะแคว้นเบรอตานู เริ่มมีการทดลองปลูกองุ่น วานิลลา และผลไม้ตระกูลส้ม เช่น มะนาวและส้ม ขณะที่แคว้นนอร์ม็องดีเริ่มพบการทดลองปลูกพืชที่เดิมไม่คุ้นเคยกับสภาพภูมิอากาศของพื้นที่มากขึ้น
- ขณะเดียวกัน ทางตอนใต้ของฝรั่งเศสเริ่มมีการปลูกผลไม้ที่มีลักษณะเป็นพืชเขตร้อนเพิ่มขึ้น อาทิ กล้วย และฝรั่งในแคว้น Pyrénées-Orientales ซึ่งอยู่ใกล้ชายแดนสเปน ทับทิมและมะละกอในแคว้น Var รวมถึงอะโวคาโดบนเกาะคอร์ซิกา

นอกจากนี้ ยังมีการพิจารณาพืชเศรษฐกิจทางเลือกอื่น ๆ เช่น อัลมอนต์ มะกอก และถั่วพิสตาชิโอในพื้นที่ทางตอนใต้ ขณะที่ข้าวฟ่างถูกนำมาพิจารณาเป็นทางเลือกเพื่อทดแทนข้าวโพด หลังผลผลิตข้าวโพดในปีที่ผ่านมา ลดลงถึงร้อยละ 20 ส่วนดอกทานตะวัน เรพซิด และพืชตระกูลถั่ว เป็นอีกกลุ่มที่ได้รับความนิยม เนื่องจากพืชบางชนิดสามารถช่วยเพิ่มไนโตรเจนในดิน และอาจมีส่วนช่วยฟื้นฟูคุณภาพของดินที่ได้รับผลกระทบจากภาวะแห้งแล้ง

อย่างไรก็ตาม การเพาะปลูกพืชทางเลือกเหล่านี้ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น มีขนาดตลาดค่อนข้างเล็กและเฉพาะเจาะจง ปริมาณผลผลิตยังจำกัด และยังไม่สามารถทดแทนพืชเศรษฐกิจดั้งเดิมได้อย่างเต็มรูปแบบ เนื่องจากยังต้องใช้เวลาในการศึกษาและทดลองความเหมาะสมของพื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาสายพันธุ์ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ฝรั่งเศสยังมีข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานและโรงงานแปรรูปที่รองรับผลผลิตจากพืชทางเลือก ส่งผลให้การสร้างตลาดใหม่ยังเป็นไปอย่างจำกัด และอาจไม่สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตรายใหญ่ในตลาดโลกได้ โดยเฉพาะสินค้าอย่างอัลมอนต์ ซึ่งมีผู้ผลิตรายใหญ่จากสหรัฐอเมริกา ประเทศในยุโรปตอนใต้ และประเทศในกลุ่มมาเก๊า

การสร้างระบบเกษตรแบบผสมผสาน

จากข้อจำกัดดังกล่าว แนวทางในอนาคตของภาคการเกษตรฝรั่งเศสอาจไม่ใช้การเลือกระหว่างการรักษาระบบเกษตรแบบดั้งเดิมกับการเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดใหม่ แต่เป็นการพัฒนาระบบการเกษตรแบบผสมผสาน โดยยังคงรักษาพืชผลดั้งเดิมที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการนำพืชชนิดใหม่ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศเข้ามาเพาะปลูก เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันภายในระบบการผลิตเดียวกันได้

หนึ่งในองค์ประกอบสำคัญคือการพัฒนา**ระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ** เพื่อรับมือกับภาวะขาดแคลนน้ำที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นในอนาคต โดยข้อมูลจาก Eurostat ระบุว่า ฝรั่งเศสมีพื้นที่เพาะปลูกที่ใช้ระบบรดน้ำแบบหยดอัตโนมัติเพียงร้อยละ 5.6 ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด ขณะที่กรีซมีสัดส่วนร้อยละ 20.3 เนเธอร์แลนด์ร้อยละ 19 อิตาลีร้อยละ 17.9 และสเปนร้อยละ 11.7

อีกแนวทางหนึ่งคือการขยายการ**เพาะปลูกภายใต้ระบบเรือนกระจก** ซึ่งสามารถช่วยลดผลกระทบโดยตรงจากสภาพอากาศได้ อย่างไรก็ตาม ฝรั่งเศสยังมีพื้นที่เพาะปลูกในระบบเรือนกระจกค่อนข้างจำกัด โดยในปี 2561 มีพื้นที่ประมาณ 71,875 ไร่ เมื่อเทียบกับอิตาลีประมาณ 267,500 ไร่ และสเปนประมาณ 437,500 ไร่

ทั้งการพัฒนาชลประทานและการขยายพื้นที่เพาะปลูกในระบบเรือนกระจกจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ โดยอาศัยข้อมูลและหลักการทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการและจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ควบคู่กับการรักษาภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมของประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องบริหารจัดการเนื่องจากเวลาไม่รอช้า

ความเห็นสรุป.

คลื่นความร้อนที่เกิดขึ้นในปี 2569 ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรของฝรั่งเศส และมีแนวโน้มผลกระทบต่อมายังตลาดสินค้าอาหาร โดยปริมาณวัตถุดิบทางการเกษตรภายในประเทศที่ลดลงอาจไม่เพียงพอต่อความต้องการที่ใช้ในการผลิตในภาคอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งอาจนำไปสู่ความต้องการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น นับเป็นโอกาสอันดีสำหรับผู้ประกอบการไทยในการขยายการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ตลาดฝรั่งเศส

ในปีนี้ครบรอบจัดงานแสดงสินค้านานาชาติ SIAL Paris 2026 ซึ่งมีขึ้นทุก 2 ปี ระหว่างวันที่ 17–21 ตุลาคม 2569 ณ ศูนย์แสดงสินค้า Parc des Expositions เมือง Villepinte ชานกรุงปารีส โดยงานดังกล่าวถือเป็นเวทีสำคัญสำหรับผู้ประกอบการอาหารจากทั่วโลกในการนำเสนอสินค้าและสร้างโอกาสทางธุรกิจในตลาดต่างประเทศ ในครั้งนี้มีผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมงานมากกว่า 80 ราย ซึ่งนับเป็นโอกาสสำคัญในการประชาสัมพันธ์สินค้าอาหารไทยและขยายเครือข่ายทางการค้าสู่ตลาดฝรั่งเศสและตลาดโลก ซึ่งทางสศต.จะติดตามแนวโน้มที่น่าสนใจเพื่อนำเสนอในคราวต่อไป

ที่มาของข่าว

Paul Turban

ข้อมูลจาก Les Echos

<https://www.lesechos.fr/industrie-services/conso-distribution/goyaves-papayes-et-sorgho-comment-le-dereglement-climatique-remodele-lagriculture-francaise-2246861>